

Πως πρέπει να παίρνουμε το αντίδωρο και τι πρέπει να ξέρουμε για αυτό;

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη

Ο **Ιερός Καβάσιλας** μας λέει: «Ο άρτος που διανέμεται ως αντίδωρο, έχει από πριν αγιασθεί, επειδή προσφέρθηκε στον Θεό. Όλοι οι εκκλησιαζόμενοι χριστιανοί τον δέχονται με ευλάβεια μέσα στην δεξιά κυρτή τους παλάμη και ασπάζονται το δεξί χέρι του Ιερέως που πριν από λίγο ακούμπησε και κομμάτιασε το πανάγιο Σώμα του Σωτήρος Χριστού. Επειδή αγιάσθηκε ολόκληρο, γιαυτό πιστεύεται από την Εκκλησία μας ότι το χέρι του λειτουργού μεταδίδει αυτόν τον αγιασμό σε όσους το αγγίζουν και το ασπάζονται»

Βασικά πράγματα που πρέπει να γνωρίζουμε για το αντίδωρο:

- Πρέπει να μοιράζεται μέσα σε ησυχία και τάξη
- Το παίρνουμε από το χέρι του Ιερέα και όχι από το παγκάρι
- Τοποθετούμε το δεξί μας χέρι πάνω στο αριστερό και με ανοιχτή την παλάμη
- Οι ιεροψάλτες ψάλλουν ύμνους κατά την διάρκεια της διανομής
- Πρέπει να είμαστε νηστικοί για να το φάμε.
- Το καταναλώνουμε όλο και δεν το πετάμε πουθενά.
- Μην ξεχνάμε ότι δίνεται αντί-δώρου δηλαδή αντί για το μεγάλο δώρο που είναι η Θεία Κοινωνία, αλλά και ως επιπλέον δώρο για αυτούς που κοινώνησαν. Εδώ πρέπει να διευκρινιστεί ότι ουδεμία σύγκριση πρέπει να γίνεται μεταξύ του αντιδώρου και της Θ. Κοινωνίας ή να θεωρηθεί το αντίδωρο ως “ισάξιο” της Θ.Κοινωνίας.

Πιο αναλυτικά (του π.Θεολόγου) :

α. Το αντίδωρο βγαίνει από τα πρόσφορα, που προσεκόμισαν και προσέφεραν οι πιστοί, προκειμένου να τελεσθεί η Θ.Λειτουργία. (γι'αυτό και η ονομασία “πρόσφορο”, από το ρήμα προσφέρω). Το πρόσφορο ζυμώνεται με προσευχές και θυμιάματα και σφραγίζεται με τα σύμβολα του Χριστού μας ΙC XC NIKA. Γι'αυτό ήδη από την παρασκευή του ενέχει ευλογία, δεν είναι κοινός άρτος. Με το που προσφέρεται στο Αγιο Βήμα, αποκτά ακόμη μεγαλύτερο αγιασμό. Τελικά, αμέσως μετά τον Καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων, όπου το τμήμα του προσφόρου, που προσκομίσθηκε στο Αγιο Δισκάριο και την Αγία Τράπεζα, έγινε Σώμα και Αίμα Χριστού, παίρνει ο Λειτουργός τα κάνιστρα με το Αντίδωρο ένα-ένα και τα υψώνει εμπρός από την Αγία Τράπεζα λέγοντας “Μέγα το Όνομα της Αγίας Τριάδος”. Αυτό είναι μιά προσομοίωση της πράξεως που προηγήθηκε στο “τα σα εκ των σων”, όπου ο Λειτουργός ύψωσε και σχημάτισε στον αιθέρα το σχήμα του Τιμίου Σταυρού, δοξολογώντας ευγνωμονικά τον Πλαστουργό μας. Έτσι το Αντίδωρο αποκτά και μιά ακόμη ευλογία. Επίσης ωρισμένοι Ιερείς λέγουν και μιά άλλη σύντομη ευχή (όχι απαραίτητη - η ευλογία κατέρχεται με τη Δοξολόγηση του εν Τριάδι Προσκυνητού και Λατρευτού Θεού μας): “ευλόγησον, Κύριε, τους άρτους τούτους και τους εξ αυτών μεταλαμβάνοντας αγίασον”. Ομοίως, άλλοι Λειτουργοί προσθέτουν έναν Θεομητορικό Ύμνο: “η το Χαίρε δι'Αγγέλου δεξαμένη και τεκούσα τον Κτίστην τον ίδιον, Παρθένε σώζε τους σε μεγαλύνοντας”. Και κάπου συνάντησα έναν ευσεβέστατο Εφημέριο (σε χωριό των Καλαβρύτων) που λειτουργεί καθημερινώς! να λέει “η το Χαίρε δι'Αγγέλου δεξαμένη και τεκούσα τον Κτίστην τον ίδιον, Παρθένε Υπερένδοξε, Απειρόγαμε, Υπερευλογημένη, σώζε τους σε μεγαλύνοντας”. Τούτο, πραγματικά, έχει τη θέση του, διότι το Αντίδωρο συμβολίζει το σώμα της Αειπαρθένου. Είναι τμήμα του προσφόρου, απ'όπου προήλθε ο Αμνός του Θεού. Και άκουσα κάποτε ένα παιδάκι που κοινώνησε να προσέρχεται στο Αντίδωρο και να λέει, “μαμά, να πάρουμε τώρα και την Παναγία

μας”.

β. Καλό είναι το Αντίδωρο να υπάρχει σε ένα κάνιστρο κοντά σε όσους κοινωνούν, ώστε αμέσως μετά τη Θ.Μετάληψη να λαμβάνουν ένα κομμάτι και να σπογγίζουν τα χείλη και το στόμα τους.

γ. Μερικοί αποζητούν το λεγόμενο “Ύψωμα”. Αυτό είναι Αντίδωρο, αλλά τέτοιο κομμάτι που να διατηρεί τη σφραγίδα του Κυρίου (ΙC XC NIKA) πάνω του. Και το θεωρούμε πιό τιμητικό. Το προσφέρει ο Ιερεύς σε όσους ήδη είχαν προσκομίσει πρόσφορο γιά την τέλεση της Θ.Λειτουργίας, ή σε όσους τιμώνται (πχ Δήμαρχος του τόπου) ή σε συγγενείς ανθρώπου, του οποίου τελούμε Μνημόσυνο, προς παρηγορίαν τους μεγαλυτέρα. **Τούτο όμως δεν πρέπει να καταλήγει να γίνεται αφορμή ξεσυνέργιας ή παρεξηγήσεων. Ίδια είναι η ευλογία που παίρνουμε. Ακόμη και με τα ψίχουλα που απέμειναν στο κάνιστρο!!** Κι’όσο πιό ευλαβική και κατανυκτική και ανώτερη και εύτακτη είναι η ψυχή μας, τόσο πιό πολύ αφελούμεθα..

δ. Παίρνοντας το αντίδωρο από το χέρι του Ιερέα, συγχρόνως και επικοινωνούμε μαζί του. Τον προσεγγίζουμε. Έκείνος λουσμένος στην ιερότητα και τη θεϊκή Χάρη (και στον ιδρώτα συχνά, έναν ξεχωριστό ιδρώτα κατανύξεως) κι’οι εκκλησιαζόμενοι, που μέχρι τώρα ήταν απέναντι, κάπως απόμακροι, να έρχονται και να τον εγγίζουν, σα να εγγίζουν τον ίδιο το Χριστό μας. Εκείνη τη στιγμή και ο Ιερέας θα δείξει μιά διακριτική οικειότητα προς κάθε ψυχή της Ενορίας του, θα τους χαιρετήσει με το όνομά τους, θα τους ευχηθεί, θα στείλει χαιρετίσματα σε κάποιον κατάκοιτο της οικογενείας κοκ. Λιτά όμως. Και χωρίς διαχύσεις ή πληθωρικά χαμόγελα ή άσχετα θέματα και καθυστερήσεις. Μέσα στο κλίμα της Λειτουργίας!.

ε. Αρκετές φορές από τα πρόσφορα που έφεραν οι πιστοί περίσσεψαν πολλά. Είναι ευλογία αυτό. Δείχνει πόσο οι πιστοί συμμετέχουν στο μεγάλο γεγονός της Θ.Λειτουργίας. Οι Ιερείς κρατούν ωρισμένα, γιά να λειτουργήσουν ενδιαμέσως της εβδομάδος, και τα υπόλοιπα είναι επιτρεπτό να τα διοχετεύσουν σε σπίτια ευσεβών χριστιανών. Σκεφθείτε μάλιστα όταν υπάρχει πανηγύρι, πόσα περισσεύουν!.. **Δεν είναι άτοπο να τα παραλάβουν οι πιστοί, αλλά πρέπει να παρατεθούν στο τραπέζι, όπου καθόμαστε κανονικά και κάνουμε προσευχή, τραπέζι οικογενείας, όπου όλα είναι ευλογημένα και ιερά, και έτσι το πρόσφορο, που το λαμβάνουμε ως ψωμί, προσθέτει στην ιερότητα του τραπεζιού μας.** Υπάρχει και η περίπτωση να το φρυγανίσουμε λίγο, ώστε να διατηρηθεί και να το λαμβάνουμε με το τσάι μας. Ομοίως και ευλογημένο τμήμα Αντιδώρου μπορούμε να φρυγανίζουμε (γιά να διατηρηθεί πολλές μέρες), ώστε να λαμβάνουμε το πρωΐ κατά την προσευχή μας..

Πηγή: orthodoxanswers.gr